

JONATHAN
COE

Domnul Wilder
și cu mine

Traducere din limba engleză
de Radu Paraschivescu

POLIROM
2024

Cuprins

Londra	7
Los Angeles	26
Grecia	76
München	142
Paris	231
Londra	289
<i>Mulțumiri și surse</i>	305

Ultima zi de filmări a venit nespuse de repede. Într-un mod pervers (dar mă tem că tipic), mă temusem atât de mult de acest moment, încât nu fusesem în stare să mă bucur deloc de ultimele zile de lucru. Gândul la întoarcerea la Atena, la meditații, la strada Acharnon, la constrângerile rutiniere ale vieții cu părinții, păreau cu totul insuportabile. Restul echipei avea să plece la München ca să filmeze cea mai mare parte a scenelor de interior. Zeii aveau să se pună în mișcare, cu alte cuvinte; iar eu, o simplă muritoare, aveam să fiu lăsată în urmă, uitată.

Exterioarele grecești de la *Mitul Fedorei* se încheiaseră, dar chiar și așa, deși ele constituiau doar o mică parte a filmului, nu se făcea ca o echipă de la Hollywood să plece undeva fără să dea o petrecere. Așa că în ultima seară, cu începere de la ora nouă, au închiriat tot barul Alexandros. Mesele erau pline ochi cu mâncare. Proviziile de *retsina* și *demestica* păreau nepuizabile.

Oamenii erau foarte binedispuși. Cu o după-amiază înainte, domnul Wilder și echipa lui trăseseră o scenă frumoasă. Era o scenă în care președintele de la Academy of Motion Picture Arts and Sciences vine cu avionul în Grecia să-i înmâneze Fedorei un premiu pentru întreaga activitate. Președintele era jucat de Henry Fonda. Acesta sosise de la Atena cu un alai de mașini condus de cel mai important dintre producătorii germani care se ocupau de film. Fonda jucase scena perfect,

repetând foarte puțin. Domnul Diamond nu trebuise să se uite niciodată la domnul Wilder și să clatine din cap din cauza rostirii greșite a replicii sau a mutării vreunui cuvânt din scenariu. Când nu repeta sau juca, domnul Fonda se așeza tăcut la umbra unui pin, cu un bloc de desen deschis pe genunchi, și făcea niște schițe minunate ale peisajului din jur. Seara cinase pe terasa de la Alexandros cu domnul Wilder, domnul Diamond și domnul Holden; iar mie, așezată la masa de alături, cei trei nu-mi mai păruseră niciodată atât de fericiți, atât de mulțumiți de felul cum munciseră peste zi. Prezența acestui bărbat tăcut, grațios și distins la Nidri făcuse ca totul să se scalde într-o lumină scânteietoare și chiar dacă plecase în dimineața aceea la Atena, ceva din scânteiere rămăsese și continua să ne încălzească.

A fost o petrecere lungă. La început, muzica a fost asigurată de un muzician de prin partea locului. Nu se știe de unde fusese adus un pian electric Fender Rhodes și instalat pe terasă. Bătrânelul îndrăzneț lovea zdravăn clapele pianului în ceea ce mi se păreau a fi versiuni cu totul aproximative ale câtorva teme muzicale și balade celebre. La drept vorbind, interpretarea lui nu sporea cu nimic veselia petrecerii. Aș fi putut cânta eu însămi mai bine majoritatea cântecelor, după ureche sau din memorie, și mă mâncau degetele să mă ridic și să-i îmbunătățesc versiunile. Câțiva oameni încercau vitejește să danseze: de fapt, chiar Matthew s-a apropiat și m-a invitat la dans, și ne-am târșăit picioarele

incomod un minut sau două, pe când pianistul nostru a comis un act de asasinare brutală a lui „My Funny Valentine“, dar felul lui de-a cânta era atât de prost și de șleampăt, încât am renunțat amândoi, iar eu am rămas doar cu amintirea fugară a mâinii lui Matthew în josul șalelor mele, cu apăsarea degetelor lui pe materialul subțire al rochiei mele. După asta fiecare și-a văzut de ale lui și a trecut destul de mult până să ne regăsim în mulțime.

Între timp, cineva a intervenit drastic în calitatea antrenului muzical. Pianistul a fost rugat politicos să plece (fiind bine plătit pentru aceste atrocități, presupun), iar apoi, spre uluirea generală, unul dintre producători și-a adus mașina, un Volkswagen broscuță, chiar pe plajă și a parcat-o lângă bar. Portierele au fost date în lături, în casetofonul din mașină a fost introdusă o casetă și dintr-odată The Rolling Stones au început să răsunе în aerul miezului de noapte.

Asta a semnalat o schimbare imediată a stării de spirit. Oamenii s-au ridicat și au trecut la dans, mesele au fost mutate într-o margine ca să fie mai mult loc și în timpul manevrelor au fost sparte o mulțime de vase de lut grecești tradiționale. Totul s-a transformat în vacarm. Mă simțeam nelalocul meu și m-am tras într-o parte, rezemându-mă de zidul terasei și uitându-mă spre mare cu un pahar în mână. Eram destui cei care nu luau parte activ la bairam, în principal membrii mai vârstnici ai distribuției și ai echipei. Eram sfâșiată de două emoții contradictorii:

bucurie la gândul că luasem parte la această experiență incredibilă și nefericire la gândul că era aproape gata. Cele două emoții se duelau pentru supremație chiar în clipa când domnul Diamond s-a apropiat să stea de vorbă cu mine.

— Voiam doar să-ți mulțumesc, a spus el, ridicând vocea ca să acopere hărmălaia muzicii. A fost minunat că te-am avut cu noi. O mică oază de echilibru în toată nebunia asta.

În atmosfera de surescitare și de emoție paroxistică a petrecerii, complimentul a părut să mă copleșească și să-mi aducă lacrimi în ochi. M-am uitat în altă parte, preferând ca Iz să nu le vadă.

— Hei, ce-i cu tine? m-a întrebat el, cam făcându-mi praf speranțele.

— Nimic. Doar că... a fost o perioadă uimitoare pentru mine. Și totul s-a terminat foarte repede.

— Nu vrei să te-ntorci la Atena, să-i vezi pe mami și tati?

— Firește, dar...

Am abandonat conversația și am pornit spre plajă, furioasă pe mine însămi fiindcă îmi pierdusem așa stăpânirea de sine în fața lui. M-am plimbat pe plajă o vreme, încercând să mă adun. M-am întors la petrecere cam după un sfert de oră, simțindu-mă ceva mai liniștită sau în orice caz hotărâtă să nu mă mai dau în spectacol.

— Domnișoară Frangopoulou? am auzit o voce familiară, cu accent austriac, lângă mine.

M-am întors și am dat de domnul Wilder, care-mi zâmbea de sub mica lui pălărie de

pai. M-am întrebat dacă și-o dădea jos măcar în pat.

— Apreciem ce-ai făcut pentru noi în ultimele zile, a spus el, strângându-mi mâna.

— A fost o plăcere, am zis. Și o onoare. Serios.

— Și ai fost plătită pentru asta, nu uita, a spus el. Nu e un factor lipsit de importanță.

Am râs și am dat din cap.

— Prietenul meu, domnul Diamond, mi-a zis adineauri că nu prea erai în apele dumitale, a spus el. E totul în regulă? Putem să-ți aducem ceva?

— Sunt bine, am răspuns. Am băut cam mult. Mă știți doar. Mai țineți minte The Bistro?

— Adevărat, a spus el. Poate că e nevoie să-ți supraveghezi consumul de *demestica*. Cred că mica petrecere o să mai țină o vreme.

— Și eu cred la fel.

— Ei bine, l-a mine s-a cam zis cu dansatul până-n zori, îmi pare rău s-o spun. Prin urmare, cred că acum mă duc la culcare.

— Foarte înțelept, am spus, ne-am strâns mâinile din nou, după care el m-a sărutat politicos pe obraz și pe urmă a plecat.

*

N-am urmat sfatul domnului Wilder. Adică nu mi-am supravegheat consumul de *demestica*. Am dansat puțin cu niște oameni, am vorbit puțin cu alții, iar când n-am mai avut oameni cu care să dansez și cu care să vorbesc, și când s-au terminat casetele cu Rolling Stones din casetofonul stereo din Volkswagen,

m-am așezat la pianul electric și am început să cânt. Cântam de fapt pentru mine – trecând prin mai multe piese, unele celebre, altele nu, încercând noi tonalități, improvizând, abătându-mă de la partitură –, dar de câte ori mă opream, un număr reconfortant de spectatori mă răsplăteau cu mici aplauze. Însă petrecerea începea să se destrame. Până la urmă probabil c-au mai rămas să mă asculte doar câțiva oameni, iar când am ajuns la finalul lui „All the Things That You Are“ și mi-am încheiat versiunea într-un straniu acord de sextă în la minor, neașteptat, mi-am ridicat privirile și am văzut că unul dintre ei era Matthew.

— Uau, a zis el. Mi-ai spus că știi să cânti, dar nu mi-ai spus că știi să cânti *așa*.

Am zâmbit și mi-am simțit corpul străbătut de căldură, de tandrețe și de furnicăturile emoției.

Și-a tras un scaun și s-a așezat lângă mine.

— Cântă-mi ceva compus de tine, a spus el.

— Poftim?

— Mi-ai spus că scrii muzică. Cântă-mi ceva.

L-am privit în ochi o clipă și m-am simțit străbătută de un minunat fior de emoție. Pe urmă am spus „În regulă“, mi-am coborât ochii spre claviatură, mi-am pus ambele mâini pe clape, am tras adânc aer în piept și i-am cântat mica piesă pe care o intitulasem „Malibu“.

Nu prea știu ce mă așteptam să spună când am terminat. Ultimul acord a rămas în